

4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1618-15/page>.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
6. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
7. Єдиний реєстр судових рішень. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/49804604>.
8. Рішення Конституційного Суду України від 8 квітня 1999 року № 3-рп/99. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-99>.
9. Наказ Генерального прокурора України № 6гн від 28.05.2015 року «Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102.
10. Наказ Головного контрольно-ревізійного управління України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України від 19.10.2006 року № 346/1025/685/53 «Про затвердження Порядку взаємодії між органами державної контрольно-ревізійної служби та органами прокуратури, внутрішніх справ і Служби безпеки України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1166-06>.
11. Закон України від 22.05.2015 року № 484-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/484-19>.
12. Закон України від 08.07.2011 року № 3674-VI «Про судовий збір». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.
13. Кучер О.Г. Представництво прокуратурою в суді інтересів держави у бюджетній сфері: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Національна академія прокуратури України. – Київ, 2014. – 38 с.

УДК 347.963(477)

ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРОКУРОРА ЯК УЧАСНИКА УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ

THE LEGAL STATUS OF PROSECUTOR AS A PARTICIPANT OF PLEA BARGAIN

Кіслиця І.О.,

*аспірант кафедри організації судових та правоохоронних органів
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Стаття присвячена проблемі визначення правового статусу прокурора як учасника угоди про визнання винуватості. Проаналізовані наукові підходи до понять «статус», «правовий статус», «правовий статус прокурора». Автор акцентує увагу на структурі правового статусу прокурора в якості учасника угоди про визнання винуватості.

Ключові слова: статус, правовий статус, прокурор, угода про визнання винуватості, учасник угоди про визнання винуватості.

Статья посвящена проблеме определения правового статуса прокурора как участника соглашения о признании виновности. Проанализированы подходы к понятиям «статус», «правовой статус», «правовой статус прокурора». Автор акцентирует внимание на структуре правового статуса прокурора в качестве участника соглашения о признании виновности.

Ключевые слова: статус, правовой статус, прокурор, соглашение о признании виновности, участник соглашения о признании виновности.

The article is devoted to legal status of prosecutor as a participant of plea bargain. Approaches to concepts of «status», «legal status», «legal status of prosecutor». The author focuses on structure of legal status of prosecutor as a participant of plea bargain.

Key words: status, legal status, public prosecutor, plea bargain, participant of plea bargain.

Актуальність теми. Процес реформування органів прокуратури, що відбувається зараз, викликає широкий резонанс у суспільстві. У зв'язку з оновленням законодавства про прокуратуру загострилися наукові дискусії стосовно всієї системи органів прокуратури, її функцій та правового статусу прокурорів, у тому числі під час укладання угод про визнання винуватості. Виникла необхідність розроблення єдиного сучасного наукового підходу до поняття

«правовий статус прокурора». Саме тому актуальним є дослідження правового статусу прокурора, його повноважень як учасника угоди про визнання винуватості. Детальне дослідження цього питання дозволить сформулювати перелік елементів, що входять до поняття «правовий статус прокурора як учасника угоди про визнання винуватості».

Питання правового статусу прокурора та статусу прокуратури досліджували у своїх працях В.В.

Долежан, В.Ф. Крюков, В.А. Лазарева, І.Є. Марочкін, В.В. Остапчук, Ю.Є. Полянський, М.С. Строгович, В.В. Сухонос, М.О. Сурженко, Я.М. Толочко, В.В. Юрчишин та інші.

Однак більшість цих досліджень були проведені ще до прийняття чинного Кримінального процесуального кодексу України від 13.04.2012 р. (далі – КПК) та Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. (далі – Закон). Також до цього часу ще не досліджувався на монографічному рівні правовий статус прокурора саме як учасника угоди про визнання винуватості. Саме тому метою статті є дослідження сутності та елементів правового статусу прокурора під час участі в укладанні угоди про визнання винуватості, розроблення нових підходів до цього поняття загалом і його окремих елементів із урахуванням інтегрування України до європейського співтовариства.

Виклад основного матеріалу. Зараз доволі широко обговорюється і оприлюднюється процес реформування інституту прокуратури та правового статусу прокурорів. Визначення та розуміння правового статусу прокурора при укладанні угоди про визнання винуватості має велике значення для окреслення його прав, обов'язків, гарантій і наслідків укладання цієї угоди.

Для дослідження цього питання не слід уникати зарубіжного досвіду, особливо США, адже саме на території цієї країни був зароджений даний правовий інститут. У вітчизняних наукових літературних джерелах можна зустріти критичне ставлення до американської моделі угоди про визнання вини (*plea bargain*). Існує думка, що дана угода порушує права підозрюваного чи обвинуваченого на справедливий судовий розгляд, залишаючи йому тільки обов'язки, а прокурора наділяючи різноманітними правами в рамках даної угоди. Однак, аналізуючи досвід функціонування угоди про визнання винуватості у США, Ю.Є. Полянський справедливо зазначає, що підсудний за згодою обвинувача має право визнати себе винним у вчиненні менш тяжкого злочину, ніж той, який вказаний в обвинувальному акті або заяві про обвинувачення. У цьому разі обвинувач зобов'язується перекваліфікувати діяння на менш тяжке [1, с. 564]. Отже, і в Україні, і зарубіжних країнах кожний учасник угоди про визнання винуватості, як прокурор, так і підозрюваний/обвинувачений, має певний перелік прав і обов'язків, які є елементами його правового статусу.

У різних галузях науки існують різноманітні погляди та підходи до поняття «статус», і в таких умовах виникає потреба наближення до можливості застосування єдиного категоріального апарату.

Отже, поняття «статус», «правовий статус» є доволі широким і може трактуватись в окремих галузях по-різному. Це настільки багатоаспектні і комплексні категорії, при яких задля найкращого їх зрозуміння слід використовувати метод пізнання від загального до конкретного. Тому для дослідження правового статусу прокурора, як ініціатора і учасника угоди про визнання винуватості, слід спочатку дослідити найбільш загальне поняття – «статус», потім

більш вузьке – «правовий статус», далі проаналізувати «правовий статус прокурора», його елементи і тільки потім можна буде розглянути правовий статус прокурора в окремому аспекті його діяльності – при укладанні угоди про визнання винуватості.

Якщо звернутися до тлумачних словників, то можна побачити, що там існує плуралізм думок. Так, поняття «статус» походить від лат. *status* (стан справ, положення, становище) – правове положення, стан [2, с. 482]. У юридичній енциклопедії визначається статус як становище, сукупність прав юридичної або фізичної особи [3, с. 626].

Отже, статус можна визначити в цілому як стан, положення кого-небудь або чого-небудь.

Щодо поняття «правовий статус», то М.В. Кравчук визначає його, як сукупність усіх належних суб'єктивних юридичних прав, свобод й обов'язків, що визначають правове становище в суспільстві, закріплене в чинному законодавстві та інших нормах права [4, с. 86]. Н.М. Оніщенко та О.В. Зайчук зазначають, що правовий статус – це система законодавчо встановлених та гарантованих державою прав, свобод, законних інтересів і обов'язків суб'єкта суспільних правовідносин [5, с. 68]. На думку О.Ф. Скакун, правовий статус – це передбачена законодавством система взаємозалежних прав, законних інтересів і обов'язків суб'єкта [6, с. 550]. Нерідко до структури правового статусу належать, крім прав, свобод, обов'язків, ще й громадянство, законні інтереси та гарантії. Ці категорії, на думку О.Ф. Скакун, є елементами правового становища, яке є більш узагальнюючим поняттям по відношенню до правового статусу. Однак дослідниця також зазначає, що правовий статус є юридично більш чітким порівняно з правовим положенням [6, с. 651]. Цікавою є позиція В.М. Корельського, який визначає правовий статус, як багатоаспектну категорію, що, по-перше, має загальний, універсальний характер, включає статуси різних суб'єктів правовідносин: держави, суспільства, особи тощо; по-друге, відображає індивідуальні особливості суб'єктів і реальне положення їх у системі багатоманітних суспільних відносин; по-третє, правовий статус не може бути реалізований без обов'язків, що кореспондуються правам без юридичної відповідальності в необхідних випадках, без правових гарантій; по-четверте, категорія правовий статус визначає права і обов'язки суб'єктів у системному вигляді, що дає змогу здійснити порівняльний аналіз статусів різних суб'єктів для відкриття нових шляхів для їх вдосконалення [7, с. 549].

Узагальнюючи різні наукові підходи, правовий статус, на наш погляд, можна визначити як сукупність нормативно закріплених і гарантованих прав, свобод і обов'язків суб'єкта правовідносин, а також гарантії їх здійснення і відповідальність за неналежне виконання передбачених обов'язків.

У літературі виділяють такі види правового статусу особи, як: загальний, галузевий, міжгалузевий та спеціальний [4, с. 87]. Деякі дослідники виділяють загальний, спеціальний та індивідуальний правові статуси особи, розглядаючи галузеві

та міжгалузеві (комплексні) статуси, як різновид спеціального правового статусу [6, с. 555]. На нашу думку, правовий статус прокурора слід розглядати, перш за все, як спеціальний, тому що цей статус характеризує визначену категорію осіб, що забезпечує виконання ними їх функцій. Слід погодитись із позицією О.Ф. Скакун, яка зазначає, що спеціальний правовий статус особи – це її статус, як представника тієї чи іншої соціальної групи, який відокремлений за певним юридичним началом (рід діяльності, вік тощо) і відповідно до законодавства наділений спеціальними додатковими правами і обов'язками. Він зумовлений особливостями становища особи і потребами її функціональної спеціальної активності, доповнює або обмежує загальний правовий статус, тобто коригує його і має змінюваний характер [6, с. 651]. Стосовно правового статусу прокурора, слід зазначити, що науковці по-своєму розглядають правовий статус прокурора. Так, В.В. Остапчук розглядає правовий статус прокурора через визначення його особливостей як державного службовця [8, с. 30]. В.В. Луцик розглядає правовий статус прокурора, перш за все, через його повноваження у сфері процесуального керівництва [9, с. 231–238]. Також у літературі, як зазначає К.О. Анаєва, зроблені спроби визначити процесуальний статус прокурора в цивільному, адміністративному, кримінальному процесі, проте достатньо не розглянутий процесуальний статус прокурора в юрисдикційному процесі загалом [10, с. 14].

Для аналізу статусу прокурора, перш за все, слід дослідити законодавчі джерела. Так, у ст.121 Конституції України визначено функції прокуратури, у ст. 122 – окреслено правовий статус Генерального прокурора України, в ст. 123 зазначено, що організація і порядок діяльності органів прокуратури України визначаються законом. Таким чином, для розуміння правового статусу прокурора слід звернутися до норм діючого Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. та інших нормативних актів.

Стосовно статусу прокурора у ст. 4 «Законодавство про прокуратуру і статус прокурорів» Закону України «Про прокуратуру» зазначено, що організація та діяльність прокуратури України, статус прокурорів визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України, чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. На нашу думку, великою перевагою чинного Закону України «Про прокуратуру» на відміну від попереднього є наявність окремого Розділу III «Статус прокурора», в якому законодавець розкриває основні елементи правового статусу прокурора. Ст. 15 вищезазначеного закону має назву «статус прокурора» і в ній зазначено перелік осіб, які безпосередньо є прокурорами органу прокуратури – від Генерального прокурора України до прокурора місцевої прокуратури. У даній статті підкреслюється, що прокурори в Україні мають єдиний статус незалежно від місця прокуратури в системі прокуратури України чи адміністративної посади, яку прокурор обіймає у прокуратурі [11].

У статтях 16–19 Закону України «Про прокуратуру» закріплено такі важливі елементи правового статусу прокурора, як: гарантії незалежності прокурора; вимоги щодо несумісності посади прокурора з посадою в будь-якому органі державної влади, іншому державному органі, органі місцевого самоврядування та з представницьким мандатом на державних виборних посадах; загальні права і обов'язки прокурора. Стосовно прав прокурора, передбачених у ст. 19 вищезазначеного закону, на нашу думку, цю норму треба піддати розширеному тлумаченню, адже перелік прав прокурора не обмежується вищезазначеними. Наприклад, соціальні права та права прокурора на матеріально-побутове забезпечення закріплені у Розділі IX Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р.

Важливому елементу правового статусу прокурора – його відповідальності – присвячена ст. 20 Закону України «Про прокуратуру», в якій зазначено, що шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю прокурора, відшкодовується державою незалежно від його вини в порядку, визначеному законом. Цікавим є положення про те, що держава, відшкодувавши шкоду, завдану прокурором, має право зворотної вимоги до нього в розмірі виплаченого відшкодування в разі встановлення в діях прокурора складу кримінального правопорушення за обвинувальним вирокіом суду щодо нього, який набрав законної сили.

Між тим, не всі елементи правового статусу прокурора вказані в Розділі III Закону України «Про прокуратуру». Так, у Розділі IV закріплені повноваження прокурора з покладених на нього функцій. В даному розділі конкретизуються права, обов'язки прокурора, його повноваження під час виконання його функцій.

Розділ V Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. розкриває порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади. На нашу думку, прогресивним для нашої держави є новий порядок добору кандидатів на посаду прокурора, який передбачає проведення кваліфікаційного іспиту з метою перевірки рівня теоретичних знань у галузі права, європейських стандартів у галузі захисту прав людини, володіння державною мовою, аналітичних здібностей кандидатів та практичних навичок, і складається з анонімного тестування та практичного завдання. Як зазначають теоретики та практики, даний порядок дозволяє провести чесний і прозорий конкурс на посаду прокурора, і в даному випадку посади обіймуть найдостойніші за фаховим рівнем кандидати. Розділ VI України «Про прокуратуру» присвячений дисциплінарній відповідальності прокурора, як важливому елементу його правового статусу, підставам та порядку притягнення працівників прокуратури до дисциплінарної відповідальності. У Розділі VII врегульований порядок звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді. Отже, можна стверджувати, що загальні елементи правового статусу прокурора розкриваються у бага-

тьох статтях чинного Закону України «Про прокуратуру».

Слід зазначити, що на момент прийняття Кримінального процесуального кодексу України у п. 15 ч. 1 ст. 3 КПК законодавець розкривав поняття «прокурор» шляхом переліку посад в органах прокуратури. Однак, на даний час дана норма в редакції від 14.10.2014 виглядає так: прокурор – особа, яка обіймає посаду, передбачену статтею 17 Закону України «Про прокуратуру», та діє у межах своїх повноважень [12]. Проте тут наявна певна колізія, адже в даному випадку слід було послатися не на ст. 17 «Підпорядкування прокурорів та виконання наказів і вказівок», а на ст. 15 «Статус прокурора» Закону України «Про прокуратуру». Адже саме в цій статті наявний перелік посад в органах прокуратури. Тому, на нашу думку, у п. 15 ч. 1 ст. 3 КПК слід внести відповідні зміни, щоб уникнути непорозумінь.

У ст. 36 КПК зазначено, що прокурор, здійснюючи свої повноваження відповідно до вимог КПК, є самостійним у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, службові та інші фізичні особи зобов'язані виконувати законні вимоги та процесуальні рішення прокурора. Також у даній статті розкриваються повноваження прокурора.

Розглядаючи правовий статус прокурора, як учасника угод про визнання винуватості, не слід зупинитися на визначенні лише його прав і обов'язків, однак, як зазначає М.О. Сурженко, штучне розширення структурних елементів правового статусу прокурора теж не потрібне [13, с. 316].

На нашу думку, поняття «правовий статус прокурора як учасника угоди про визнання винуватості» включає такі елементи:

1) норми права, що регулюють даний аспект правового статусу прокурора – Конституція України, Кримінальний процесуальний кодекс України (статті 468–476), Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р., наказ Генерального прокурора України № 4гн від 19.12.12 «Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні» тощо;

2) правосуб'єктність – передбачена законом можливість вступати у правовідносини. Отже, розглядаючи правовий статус прокурора, як учасника угоди про визнання винуватості, слід зазначити, що особа, яка є стороною даної угоди (прокурор) набула цей статус у встановленому законом порядку (що передбачений ст. 27-42 Закону України «Про прокуратуру»), має статус прокурора, що зазначений у ст. 15 Закону України «Про прокуратуру», не звільнений з посади прокурора та не є таким, чий повноваження припинені або зупинені відповідно до норм ст. 51-64 Закону України «Про прокуратуру»;

3) основні права: ініціювати процес укладання угоди про визнання винуватості; погоджуватись або не погоджуватись на укладання угоди про визнання винуватості у випадку, якщо ініціатором укладання даної угоди є підозрюваний або обвину-

вачений; складати проект угоди про визнання винуватості, в якій прокурор має право включити певні зобов'язання для підозрюваного (обвинуваченого): співпрацювати з правоохоронними органами у викритті та виявленні осіб, що вчинили злочин; зазначити в угоді вид та розмір покарання, що буде призначене обвинуваченому тощо; у разі невиконання угоди про визнання винуватості прокурор має право звернутися до суду, який затвердив таку угоду, з клопотанням про скасування вироку;

4) основні обов'язки: детально дослідити всі обставини, що дають можливість або унеможливають процес укладання угоди про визнання винуватості в даному випадку; при вирішенні питання про укладання угоди про визнання винуватості врахувати обставини, вказані у ст. 470 КПК; повідомити підозрюваного (обвинуваченого) про наслідки укладання угоди про визнання винуватості; узгодити вид та розмір покарання, яке належить призначити підозрюваному (обвинуваченому); вирішити питання про звільнення обвинуваченого від відбування покарання з випробуванням, якщо таке має місце тощо;

5) гарантії – при укладанні угоди про визнання винуватості для прокурора наявні певні законодавчо закріплені засоби її реалізації. Так, у ст. 474 КПК встановлений загальний порядок судового провадження на підставі угоди, таким чином суд перевіряє, що укладання угоди є добровільним і відповідає організаційним та процесуальним вимогам, що встановлені в КПК. Певною гарантією для прокурора є можливість у разі невиконання угоди про визнання винуватості звернутися до суду, який затвердив таку угоду, з клопотанням про скасування вироку. Наслідком скасування вироку є призначення судового розгляду в загальному порядку або направлення матеріалів провадження для завершення досудового розслідування в загальному порядку, якщо угода була ініційована на стадії досудового розслідування. Також важливою гарантією є можливість апеляційного оскарження ухвали про скасування вироку, яким була затверджена угода, або про відмову у скасуванні вироку. У ч. 8 Листа Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 15.11.2012 № 223-1679/0/4-12 «Про деякі питання здійснення провадження на підставі угод» зазначено, що прокурор може оскаржити вирок суду першої інстанції на підставі угоди про визнання винуватості з підстав: а) призначення судом покарання менш суворого, ніж узгоджене сторонами угоди; б) затвердження судом угоди у провадженні, в якому згідно з ч. 4 ст. 469 КПК угоду не може бути укладено. До таких кримінальних проваджень слід віднести: 1) провадження щодо кримінальних проступків, злочинів невеликої, середньої тяжкості чи тяжких злочинів, внаслідок яких шкоду завдано правам та інтересам фізичної та/або юридичної особам; 2) провадження щодо особливо тяжких злочинів незалежно від кола суб'єктів, яким завдано шкоду внаслідок їх вчинення.

Також цікаво, що в ч. 9 вищезазначеного Листа закріплено і касаційний порядок оскарження вироку

суду першої інстанції на підставі угоди (незалежно від її виду) після його перегляду в апеляційному порядку, а також судові рішення суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги на такий вирок. Так, прокурор відповідно до п. 3 ч. 3 ст. 424 КПК на відміну від стадії апеляційного оскарження не має права на оскарження зазначених вище рішень із підстав затвердження судом угоди у кримінальному провадженні, в якому згідно з ч. 3 ст. 469 КПК угоду не може бути укладено. Натомість через використання у ч. 3 ст. 424 КПК терміну «угода» без уточнення її виду, у зв'язку з чим під ним слід розуміти як угоду про примирення, так і угоду про визнання винуватості, прокурор має право оскаржити вирок суду першої інстанції на підставі угоди (незалежно від її виду) після його перегляду в апеляційному порядку, а також судові рішення суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги на такий вирок із підстав призначення судом покарання менш суворого, ніж узгоджене сторонами угоди, а також із підстави затвердження судом угоди про визнання винуватості у провадженні, в якому згідно з ч. 4 ст. 469 КПК угоду не може бути укладено [14]. Отже, хоча у відповідній статті КПК зазначено лише про апеляційний порядок оскарження ухвали про скасування вироку, яким була затверджена угода, або про відмову у скасуванні вироку, однак ВС СЦКС своїм листом зазначив і про касаційний порядок оскарження даної ухвали. Таким чином, на нашу думку, законодавцю слід змінити ч. 4 ст. 476 КПК і викласти її у такому вигляді: «Ухвала про скасування вироку, яким була затверджена угода, або про відмову у скасуванні вироку може бути оскаржена в апеляційному та касаційному порядку». Це дозволить уникнути плутанини та посилить гарантії виконання угод про визнання винуватості;

б) юридична відповідальність прокурора, як елемент його правового статусу під час укладання угоди про визнання винуватості, викликає дискусії. У ч. 5 ст. 476 КПК зазначено, що умисне невиконання угоди є підставою для притягнення особи до відповідальності, встановленої законом. Відповідно статтею 3891 Кримінального кодексу України встановлена кримінальна відповідальність за умисне невиконання угоди про визнання винуватості у вигляді

арешту на строк до шести місяців або обмеження волі на строк до трьох років. На жаль, законодавець не вказав, хто може бути суб'єктом даного злочину. Отже, на нашу думку, до кримінальної відповідальності за умисне невиконання угоди про визнання винуватості можна притягнути як обвинуваченого, так і прокурора. Однак незрозумілим залишається питання можливості притягнення до кримінальної відповідальності прокурора за неумисне невиконання угоди про визнання винуватості. Таким чином, законодавцю слід роз'яснити це питання.

Крім кримінальної відповідальності, під час укладання угоди про визнання винуватості може постати питання щодо притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності. У статті 43 Закону України «Про прокуратуру» передбачено підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності. Серед цих загальних підстав можна виокремити ті, за які прокурора можливо буде притягнути до дисциплінарної відповідальності при укладанні угоди про визнання винуватості: а) невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків; б) вчинення дій, що порочать звання прокурора і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності органів прокуратури; в) систематичне (два і більше разів протягом одного року) або одноразове грубе порушення правил прокурорської етики; г) публічне висловлювання, яке є порушенням презумпції невинуватості.

Висновки. Процесуальний статус прокурора як учасника угоди про визнання винуватості є складною та багатоаспектною категорією. З урахуванням всього вищевикладеного можна дійти висновку, що правовий статус прокурора, як ініціатора і учасника угоди про визнання винуватості, включає в себе такі елементи: 1) норми права, що регулюють даний аспект правового статусу прокурора; 2) його правосуб'єктність; 3) права; 4) обов'язки; 5) гарантії; 6) відповідальність. Також слід зазначити, що у законодавстві, яке регулює процес укладання угоди про визнання винуватості, і статус прокурора як учасника цієї угоди, наявні певні прогалини і колізії. Врегулювання цих недоліків покращить якість правового регулювання статусу прокурора та ефективність функціонування органів прокуратури загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Полянський Ю.Є. Участь прокурора в кримінальному судочинстві США // Актуальні проблеми держави і права* : зб. наук. праць. – 1994. – 2001. – Вип. 11 : Матеріали 4-ї (56-ї) звітн. наук. конф. проф.-виклад. складу ОНЮА «Правові проблеми становлення та розвитку сучасної Української держави», Одеса, – 2001. – 764 с. – С. 560–567.
2. Словарь иностранных слов. – 16-е изд., испр. – М.: Рус. Яз. – 1988. – 624 с.
3. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К.: «Укр. енцикл.», 2003. – 737 с.
4. Кравчук М.В. Теорія держави і права. Проблеми теорії держави і права : [навч. посіб.] / М.В. Кравчук – [3-тє вид., змін. і доп.]. – Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 247 с.
5. Теорія держави і права: Академічний курс: Підручник / Н.М. Оніщенко, О.В. Зайчук. – Київ: Юрінком Інтер. – 2006. – 688 с.
6. Скаун О.Ф. Теорія держави і права. (Енциклопедичний курс): Підручник / Видання 2-е, перероблене і доповнене. – Харків: Еспада, – 2009. – 752 с.
7. Теория государства права: Учебник для вузов / В.М. Корельский, В.Д. Перевалова. – Москва: Норма-Инфа. – 2002. – 616 с.
8. Остапчук В.В. Правовий статус прокурора: сутність і проблеми удосконалення // Вісник Академії прокуратури України : Фахове видання. – 2007. – № 1. – С. 25–30.
9. Луцик В.В. Правовий статус та повноваження прокурора за новим КПК України / В.В. Луцик // Митна справа : Науково-аналітичний журнал. – 2013. – № 1 (ч. 2, кн. 1). – С. 231–238.
10. Анаева Е.А. Прокурор как субъект юридического процесса : автореферат дис. ... кандидата юридических наук : 12.00.01 / Е.А. Анаева. Казань, – 2011. – 22 с.

11. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. / Відомості Верховної Ради України від 16.01.2015. – № 2–3. – 54 с. – ст. 12.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 465-VI / Відомості Верховної Ради України від 08.03.2013. – № 9–10. – 474 с. – ст. 88.
13. Сурженко М.О. Структура і зміст правового статусу прокурора / М.О. Сурженко // Проблеми законності* : зб. наук. праць. 1976. – 2013. – Вип. 123. – 384 с. – С. 314–322.
14. Про деякі питання здійснення провадження на підставі угод: Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 15.11.2012 № 223-1679/0/4-12. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/paran3768#n3768>.